

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Baggerspeciedeponie Limburg

22 mei 1996

382-92

commissie voor de milieu-effectrapportage

Gedeputeerde Staten van de provincie
Limburg
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

uw kenmerk
96/6293V

uw brief
d.d. 13 februari 1996

ons kenmerk
U342-96/Vh/yh/382-93

onderwerp
Toetsingsadvies over het milieu-effectrap-
port Baggerspeciedeponie Limburg

doorkiesnr.
(030) 234 76 36

Utrecht,
22 mei 1996

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Baggerspeciedeponie Limburg. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

ir. K.H. Veldhuis
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Baggerspeciedeponie Limburg

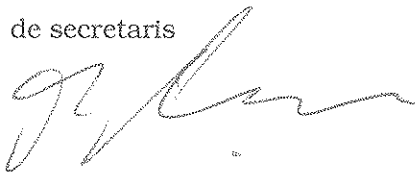
Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Baggerspeciedeponie Limburg

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieu-effectrapport over
Baggerspeciedeponie Limburg,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg door de Commissie voor de
milieu-effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Baggerspeciedeponie Limburg

de secretaris

drs. R.A.A. Verheem

de voorzitter

ir. K.H. Veldhuis

Utrecht, 22 mei 1996

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Oordeel over het MER	1
2.1 Algemeen	1
2.2 Toelichting en motivering	1
3. Overige opmerkingen over het MER	2
3.1 Toepassing multi-criteria analyse	2
3.2 Aandacht voor de bescherming van functies	2
3.3 Positieve effecten voor fauna, flora en ecologische potentie	3

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 13 februari 1996, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 34 d.d. 16 februari 1996
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

De Commissie heeft beoordeeld of het MER voldoende informatie biedt om bij de besluitvorming over de locatiekeuze baggerspeciedeponie Limburg het milieubelang een volwaardige plaats te geven, en daarbij op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm getoetst:

- aan de richtlijnen, inclusief de aanvullende richtlijnen, voor het MER¹, zoals vastgesteld op 20 november 1991 en 13 november 1992 (aanvulling);
- op eventuele onjuistheden²;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER³.

In dit advies wordt in hoofdstuk 2 het hoofdoordeel over het MER weergegeven en toegelicht. In hoofdstuk 3 geeft de Commissie opmerkingen over het MER die nuttig kunnen zijn voor de verdere besluitvorming over het Besluit Baggerspeciedeponie, dan wel aandachtspunten zijn bij het komende inrichtings-m.e.r.

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

Het MER geeft een toereikend inzicht in de milieugevolgen om een onderlinge vergelijking van de beschouwde locatie-alternatieven mogelijk te maken. De Commissie is derhalve van oordeel dat het MER voldoende informatie biedt om het milieubelang een volwaardige rol te laten spelen bij het besluit over de m.e.r.-plichtige activiteit.

2.2 Toelichting en motivering

De Commissie is van mening dat – ondanks onzekerheden in de voorspelling van de te verwachten emissies bij gebruik van de verschillende locaties – het MER voldoende informatie bevat over de (milieu)verschillen tussen locaties om een onderlinge afweging tussen locaties mogelijk te maken.

Ook bevat het MER voldoende informatie om een afweging tussen één grote versus meerdere kleine(re) locaties te kunnen maken. Het MER maakt voldoende onderbouwd duidelijk, dat één grote locatie als gevolg van een gunstiger inhoud/oppervlakte-verhouding in principe (mede afhankelijk van de geohydrologische situatie) tot minder emissies naar de omgeving zal leiden dan meerdere kleine(re) locaties.

Overige opmerkingen worden in hoofdstuk 3 vermeld. Deze opmerkingen zijn niet van die zwaarte dat het hiervoor gegeven eindoordeel wordt beïnvloed. De Commissie heeft zich in hoofdstuk 3 beperkt tot opmerkingen die nuttig kunnen zijn voor de verdere besluitvorming over het Besluit Baggerspeciedeponie en de komende inrichtings-m.e.r.

1 Wm, artikel 7.23, lid 2.

2 Wm, artikel 7.23, lid 2.

3 Wm, artikel 7.10.

3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER

3.1 Toepassing multi-criteria analyse

In het MER wordt een uitgebreide multi-criteria analyse (MCA) uitgevoerd. In bepaalde omstandigheden kan MCA een zeer nuttig hulpmiddel voor de milieu-effectanalyse zijn. Achteraf bezien is de Commissie echter van mening dat dit in onderhavig MER niet het geval is. De veelal kwalitatieve inschatting van milieu-effecten in het MER, en het ontbreken van belangrijke verschillen tussen locaties, legt beperkingen op aan de bruikbaarheid van MCA.

Kwalitatieve informatie, die in alle gevallen duidt op vrij kleine verschillen tussen locaties, is in het MER arbitrair omgezet in kwantitatieve informatie. Met deze kwantitatieve informatie wordt vervolgens in de MCA een uitgebreide berekening uitgevoerd, die – vanwege het arbitraire karakter van de invoergegevens – leidt tot eveneens arbitraire einduitkomsten. Aan de op basis van kwalitatieve informatie al te trekken conclusies ten aanzien van verschillen tussen locaties, voegen de uitkomsten van de MCA weinig toe.

Omdat de MCA in het MER uitvoerig beschreven wordt, neemt deze relatief veel ruimte in, hetgeen het MER moeilijk leesbaar maakt.

Naar de mening van de Commissie had in dit geval mogelijk eenvoudiger en transparanter tot een vergelijking gekomen kunnen worden door gebruik te maken van de kwalitatieve informatie zelf, zonder toepassing van MCA⁴. De leesbaarheid van het MER was dan beter geweest.

3.2 Aandacht voor de bescherming van functies

In het MER is vooral aandacht gegeven aan de *emissies* die op kunnen treden als gevolg van een baggerspeciedepot op een bepaalde locatie, en de mate waarin locatie-alternatieven hierin van elkaar verschillen. Minder aandacht is gegeven aan de effecten die deze emissies uiteindelijk hebben op de *functies* die men beoogt te beschermen⁵, en de mate waarin alternatieven op dat punt met elkaar verschillen. Van belang is te constateren dat een verandering in emissies niet altijd hoeft te leiden tot een veranderde functie. Bijvoorbeeld, een hogere uitspoeling van verontreinigingen naar het grondwater op een bepaalde locatie hoeft nog niet persé te betekenen dat er ook grotere effecten op bijvoorbeeld volksgezondheid, fauna of flora te verwachten zijn.

4 Overigens, indien ervoor gekozen wordt een MCA uit te voeren, is randvoorwaarde dat de in de MCA gehanteerde visies voor het afwegen van alternatieven uit verschillende invalshoeken goed worden omschreven en onderbouwd, en voldoende representatief zijn voor de in de maatschappij levende visies. De Commissie is van mening dat visies beter onderbouwd opgesteld hadden kunnen worden dan in het MER het geval is. Bijvoorbeeld gebaseerd op:

- Amstel, A van e.a. – *Vijf visies op natuurbehoud en natuurontwikkeling* – RMNO-publicatie nr. 30, Rijswijk, 1988.
- WRR – *Duurzame risico's: een blijvend gegeven* – Den Haag 1994.
- Gunsteren, H. van & E. van Ruyven (red) – *Bestuur in de ongekende samenleving* – Den Haag, 1995.

5 Functies zijn bijvoorbeeld gezondheid, leefmilieu, recreatie, natuur.

Het is, mede met het oog op de onderlinge prioritering van te treffen voorzieningen, belangrijk bij de verdere besluitvorming voldoende aandacht te besteden aan de uiteindelijke effecten van emissies op te beschermen functies. Dit moet ook een aandachtspunt zijn bij het beschouwen van alternatieven in het inrichtings-m.e.r.⁶].

3.3 Positieve effecten voor fauna, flora en ecologische potentie

In het MER wordt aandacht gegeven aan de effecten van baggerspeciedepots op fauna, flora en de ecologische potentie van locaties. Daarbij worden vooral de negatieve effecten van een baggerspeciedepot aangegeven. Echter, naar de mening van de Commissie kunnen goed gesitueerde en beheerde baggerspeciedepots ook *positieve* effecten hebben voor fauna, flora en ecologische potentie, met name door het verontdiepen van oppervlaktewater die op dit moment te diep is voor natuurontwikkeling. Randvoorwaarden daarbij zijn een uiteindelijk (na consolidatie) resulterende diepte van niet meer dan 1 tot enkele meters en een voldoende kwaliteit van de (toplaag van de) gestorte baggerspecie. In het inrichtings-m.e.r. dienen mogelijkheden tot het bereiken van deze randvoorwaarden aandachtspunten te zijn.

6 Zie ook inspraakreacties 5, 9, 10 en 25, bijlage 4.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het
milieu-effectrapport
Baggerspeciedeponie Limburg

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 13 februari 1996 waarin de Commissie
in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

 Commissie voor de milieu-effectrapportage			Provincie	Gedeputeerde
			Limburg	Staten
ingestuurd op:	21 FEB. 1996	Aan		
nummer:	285-96	Commissie MER		
dossier:	382-58 lim 58	Postbus 2345		
kopie naar:	Vn-Sc-pies-bp01	3500 GH UTRECHT		

Maastricht, 13 februari 1996

Hoofdgroep:	Telefoon nr.:	Nummer:	Bijlagen:
V.W.M./B.A.	043-3897567	96/6293V	div.
V.W.M./M.B.	043-3897495		

Onderwerp:
ontwerp besluit en MER baggerspeciedeponie Limburg.

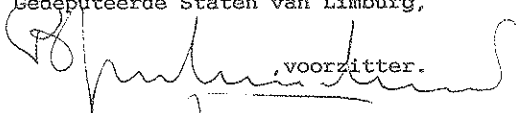
Bij besluit van heden hebben wij, ter voorbereiding op de besluitvorming door Provinciale Staten medio 1996 over de locatiekeuze voor een baggerspeciedeponie in Limburg een ontwerp besluit vastgesteld waarbij gebruik is gemaakt van de gegevens uit het daartoe opgestelde milieu-effectrapport. Deze besluitvorming betreft een uitwerking van het Milieubeleidsplan Limburg 1995-1998 en tevens een partiële herziening van het Streekplan Noord- en Midden-Limburg. De door ons ontvangen reacties en adviezen naar aanleiding van het eerder, op 21 november 1995 door ons college vastgestelde concept van het ontwerp besluit zijn verwerkt.

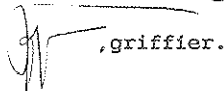
De bekendmaking van het besluit zal plaatsvinden in de Staatscourant en de dagbladen "Dagblad De Limburger" en "Limburgs Dagblad". De in de bekendmaking genoemde stukken worden van 22 februari 1996 tot en met 17 april 1996 ter inzage gelegd op het gemeentehuis te Maasbracht op de aldaar gebruikelijke wijze, plaatsen en tijden alsmede in de bibliotheek van het provinciehuis te Maastricht. Bedoelde stukken treft u bijgaand aan.

Op 26 maart 1996 wordt te Maasbracht een openbare zitting gehouden in het gemeenschapshuis "De Spil".

Wij verzoeken u overeenkomstig het gestelde in artikel 7.26 van de Wet Milieubeheer advies uit te brengen over het MER locatiekeuze baggerspecieberging voor 22 mei 1996.

Gedeputeerde Staten van Limburg,

, voorzitter.

, griffier.

Svp bij beantwoording datum en nummer vermelden	Bezoekadres: Limburglaan 10 Maastricht Randwyck	Postadres: Postbus 5700 6202 MA Maastricht tel. (043) 389 99 99 fax (043) 361 20 00	bankrekening ING 67.94.11.372 postrekening 1060741
---	--	---	---

BIJLAGE 2

Openbare kennisgeving van het milieu-effectrapport in Staatscourant nr. 34
d.d. 16 februari 1996

Provincie Limburg

mededeling
M 62/07/96

Gedeputeerde Staten van Limburg maken bekend dat zij ter voorbereiding van de besluitvorming door Provinciale Staten medio 1996 over de locatiekeuze voor baggerspeciedeponie in Limburg op 13 februari 1996 een ontwerp-besluit hebben vastgesteld. Deze besluitvorming betreft een uitwerking van het provinciaal Milieubeleidsplan 1995-1998 en een partiële herziening van het Streekplan Noord- en Midden-Limburg. Aan de besluitvorming ligt onder meer ten grondslag het locatie-milieu-effectrapport baggerspeciedeponie Limburg, dat op 21 november 1995 is vastgesteld.

Terinzagelegging

De volgende stukken worden ter inzage gelegd:

1. Milieu-effectrapport baggerspeciedeponie Limburg (fase 1);
2. Ontwerp besluit baggerspeciedeponie;
3. Richtlijnen milieu-effectrapportage (m.e.r.) baggerspeciedeponie Limburg en aanvulling hierop;
4. Adviezen en inspraakreacties t.b.v. de richtlijnen m.e.r. baggerspeciedeponie Limburg;
5. Adviezen, inspraakreacties en verslag van de openbare zitting m.b.t. MER en ontwerp-besluit, zodat deze beschikbaar zijn.

Deze stukken liggen ter inzage van 22 februari 1996 tot en met 17 april 1996 in het gemeentehuis in Maasbracht op de gebruikelijke wijze, plaatsen en tijden alsmede in de bibliotheek van het provinciehuis te Maastricht tijdens kantooruren. Tegen vergoeding van kosten, conform de Legesverordening Limburg, kan een afschrift van de ter inzage gelegde stukken worden verstrekt. Verzoeken daartoe dienen te worden gericht aan bureau bibliotheek van de Provincie Limburg (tel. 043-3897382). Op verzoek kan een mondelinge toelichting op deze stukken verkregen worden (tel. 043-3897567).

Inspraak

De mogelijkheid bestaat voor eenieder om schriftelijk zienswijzen naar voren te brengen m.b.t. het ontwerp-besluit baggerspeciedeponie en opmerkingen te maken over het MER. Op 26 maart 1996 om 19.30 uur wordt te Maasbracht in gemeenschapshuis de Spil, Suikerdoosringel 19 een openbare zitting gehouden. Hier kunnen mondelinge zienswijzen naar voren gebracht worden m.b.t. het ontwerp-besluit en opmerkingen worden gemaakt over het MER. De opmerkingen over het MER kunnen slechts betrekking hebben op het al dan niet voldoen aan de richtlijnen voor milieu-effectrapportage of op de onvolledigheid van of onjuistheden in het MER.

Reacties

Schriftelijke reacties aangaande het ontwerp-besluit en het MER kunnen tot en met 17 april 1996 worden ingediend bij Gedeputeerde Staten van Limburg t.a.v. Bureau Afvalstoffen, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. De inspraakreacties en zienswijzen worden ter kennis gebracht van de Commissie voor de milieu-effectrapportage en aan de wettelijke adviseurs. Tevens worden de reacties ter inzage gelegd. U kunt bij uw reactie de wens te kennen geven dat uw persoonlijke gegevens niet bekend worden gemaakt.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg

Besluit: Uitwerking van het Provinciaal Afvalstoffenplan II voor het onderdeel baggerspecieverwerking, alsmede onderdeel van de uitwerking van de Streekplannen Noord- en Midden-Limburg en/of Zuid-Limburg.

Categorie Besluit m.e.r.: 18.3

Activiteit: Locatiekeuze voor het storten van baggerspecie die in de komende 10 jaar vrijkomt bij het onderhoud van waterlopen en de sanering van waterbodems. Het gaat naar schatting om circa 5.3 mln m³ specie (bij berging in water; hetgeen neerkomt op 4.4 mln m³ bij berging op land).

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 16 september 1991

richtlijnenadvies uitgebracht op: 20 november 1991

richtlijnen vastgesteld op: 11 februari 1992

kennisgeving aanvullende startnotitie: 1 september 1992

aanvullend advies voor richtlijnen uitgebracht: 13 november 1992

aanvullende richtlijnen vastgesteld: 8 december 1992

kennisgeving MER: 16 februari 1996

toetsingsadvies uitgebracht: 22 mei 1996

Bijzonderheden:

Ten behoeve van het opstellen van de startnotitie hebben de initiatiefnemers een locatiestudie laten opstellen, waarin het aantal nader in het MER te onderzoeken locaties teruggebracht wordt van 74 naar 8. In de startnotitie staat aangegeven dat men van plan is de m.e.r. en de besluitvorming gefaseerd uit te voeren; een zogenaamde 'combi-m.e.r.'. Dat wil zeggen dat er sprake is van één m.e.r.-procedure die in twee delen wordt opgesplitst met een formeel tussenbesluit aan het eind van de eerste fase. In deel 1 wordt een locatie-m.e.r. opgesteld. Op basis hiervan vindt besluitvorming plaats over aantal, aard en situering van nieuwe locatie(s) voor een baggerspeciedeponie. Deel 2 betreft de opstelling van een inrichtings-m.e.r. waarin inrichtingsvarianten worden bekeken. In haar richtlijnenadvies brengt de Commissie onder andere naar voren dat de voorgestelde fasering naar haar mening niet strikt kan worden gehanteerd, omdat de te beschrijven milieugevolgen ten behoeve van de locatiekeuze ten dele sterk zullen afhangen van de inrichtingskeuzen op een bepaalde locatie. De Commissie stelt daarom voor een fasering te hanteren, waarbij in beide fases locatie- en inrichtingsaspecten aan de orde komen, maar waarbij men zich in de eerste fase richt op de informatie die nodig is voor het maken van een onderscheid tussen locatie-alternatieven. In de tweede fase richt men zich op de absolute omvang en zwaarte van de milieugevolgen.

In de aanvullende startnotitie wordt een nieuwe 'droge' locatie voorgesteld om mede te worden beschouwd in het MER voor de locatie-afweging. In een brief d.d. 13 november 1992 verwijst de Commissie naar haar advies voor richtlijnen d.d. 20 november 1992. In deze brief vraagt zij de Provincie tevens om aandacht te besteden aan het op de nieuwe locatie aanwezige mijnsteendepot en de mogelijke gevolgen hiervan op een baggerspeciebergingsdepot, en aan de mogelijkheid van het optreden van grensoverschrijdende milieugevolgen.

Het MER voor de 1e fase wordt naar verwachting in 1996 ter visie gelegd.

Op 16 februari 1996 wordt het MER, samen met het concept ontwerp-besluit Baggerspeciedeponie bekend gemaakt. In het ontwerp besluit wordt een voorkeur uitgesproken voor de natte locatie Molengreend, waarbij de volgende afweging wordt gemaakt. Geconstateerd wordt dat uit het MER blijkt dat, bij een milieuvriendelijke inrichting, er geen duidelijke verschillen zijn tussen de te verwachten milieu-effecten van natte en droge locatie. Op basis van financiële en logistieke overwegingen wordt daarom gekozen voor natte locaties. Binnen de natte locaties wordt vastgesteld dat ten aanzien van bodem en grondwater de verschillen tussen locaties gering zijn, wat betreft ruimtelijke inpasbaarheid (vooral natuur en wonen) de voorkeur uitgaat naar de locatie Molengreend, en wat betreft het ontgrondingenbeleid (aan welk aspect overigens weinig gewicht wordt toegekend) de voorkeur bij de locatie Kuypers ligt. Het aspect financiën tenslotte laat weinig verschillen zijn.

In haar toetsingsadvies constateert de Commissie dat – ondanks onzekerheden in de uiteindelijke voorspelde milieu-effecten – het MER voldoende informatie bevat voor een onderlinge vergelijking van locaties. Hierbij wordt wel aangegeven dat het MER slecht leesbaar is, vooral door de uitvoerige beschrijving van de uitgevoerde MCA. De Commissie is van mening dat de meerwaarde van MCA in dit MER gering is in verband met de reeds op kwalitatieve informatie te baseren constatering dat de milieuverschillen tussen locaties klein zijn. Achterwege laten van de MCA had tot een korter, transparanter en daardoor beter leesbaar MER geleid. Voor het inrichtingsm.e.r. wordt om aandacht gevraagd voor het effect van een baggerspeciedeponie op functies in het omringende milieu (in plaats van te volstaan met het beschrijven van emissies) en voor positieve milieu-effecten die mogelijk bereikt kunnen worden door het voldoende verontdiepen van een natte locatie.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. J. van Dixhoorn (voorzitter richtlijnenfase)
ir. W. van Duijvenbouden
dr. A.J. de Groot (aanvullende richtlijnenfase)
G.F.W. Herngreen
drs. R.H.J. Mooren (richtlijnenfase)
drs. J.P.J. Nijssen
ir. J.C. Stans
ir. P.A.B.M. Stortelder
ir. K.H. Veldhuis (toetsingsfase)

Secretaris van de werkgroep: drs. R.A.A. Verheem (richtlijnenfase en toetsingsfase) en ir. M.P.T.M. de Cleen (aanvullende richtlijnenfase).

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	960404	Burgemeester en Wethouders van Maasbracht	Maasbracht	960424
2.	960404	Stichting Milieufederatie Limburg	Sittard	960424
3.	960319	Zuiveringschap Limburg	Roermond	960424
4.	960213	Waterschap Roer en Overmaas	Sittard	960424
5.	960213	Limburg van Limburg	Roermond	960424
6.	960311	Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Directie Limburg	Maastricht	960424
7.	960401	Burgemeester en Wethouders van Beesel	Reuver	960424
8.	960311	Burgemeester en Wethouders van Kessel	Kessel	960424
9.	960415	N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg	Maastricht	960424
10.	960415	Inspectie van de volksgezondheid voor de hygiëne van het milieu voor Limburg	Heerlen	960424
11.	960405	EPZ N.V. Elektriciteits-Productie-maatschappij Zuid-Nederland	Eindhoven	960424
12.	960225	Federatie Samenwerkende Duikers Limburg	Susteren	960424
13.	960222	Werkgroep Waterwacht Midden-Limburg	Echt	960424
14.	960412	Werkgroep Waterwacht Midden-Limburg	Echt	960424
15.	960403	Kries Heinsberg Der Oberkreisdirektor	Heinsberg	960424
16.	960414	W.H.M. Voncken	Stevensweert	960424
17.	960403	Landschapsvereniging "De Kringloop"	Linne	960424
18.	960410	A.A.J. Vaessen	Kessel	960424

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
19.	960416	Buro voor Rechtshulp Noord en Midden Limburg	Roermond	960424
20.	960412	Democraten Maasbracht	Maasbracht	960424
21.	960415	Stichting Echt blijf wakker	Echt	960424
22.	960415	Stichting "Het waait niet over"	Maasbracht	960424
23.	960415	ir. C.H.J.E. Schuren	Linne	960424
24.	960409	Bezirkregierung Köln	Köln	960424
25.	960417	Stichting Rechtsbijstand	Roermond	960424
26.	--	W. Voncken	Stevensweert	960424
27.	--	R. Bell	Linne	960424
28.	--	J. Meeuws	Echt	960424
29.	--	W. Brouwers	Maasbracht	960424
30.	--	H. van Lankvelt	Linne	960424
31.	--	H. Linssen	Maasbracht	960424
32.	960326	Verslag van de inspraakavond	Maasbracht	960417